

Szerkeszt6i iroda:

Belmagyar-utca v6g6n (M6riaflly-h6z), a hov6 a lap szellemi r6sz6t megillet6 k6zlem6nyek czimz6nd6k.

Az „Ellenz6k” el6fizet6si dija:

Eg6sz 6vre . . . 16 forint. Negyed6vre . . . 4 forint.
F6l6vre . . . 8 forint. Egy h6ra . . . 1 ft 50 kr.

Egyes sz6m 6ra 5 krajcz6r.

Megjelenik mindennap, kiv6re a vasar- 6s 6nn6pnapokat.

K6ziratok nem adatnak vissza.

ELLENZ6K.

POLITIKAI 6S T6RSADALMI NAPILAP.

Kiad6-hivatal:

Kolozsv6rt, Belk6z6p-utca 33-ik sz6m.

Egy n6gyysz6g ezintim6t6rnyi t6r 6ra 4 krajcz6r. Gy6rosok, keresked6k 6s iparosok 6rkedvezm6nyben r6szes6lnek.

Rekl6m sora 1 forint.

R6ly6g-illet6k minden hirdet6s ut6n 30 kr.

Hivatalos k6zlem6nyek sora 5 forint.

Nyiltt6ri czikkek garmond sora ut6n 20 kr. fizet6nd6.

J6jj6nk tiszt6ba!

A mikor arr6l besz6l6nk, hogy p6ld6ul a kolozsv6ri r. kath. egyh6zk6zs6g, mint autonom-test6let *v6laszt6si* jog6val szemben egy m6sik t6nyez6t: p6ld6ul a p6sp6ki sz6ket megillethe-t6 a *kinevez6s* joga, akkor igyekezz6nk tiszt6ba j6nni els6 sorban az autonomia természet6vel, s az ezzel szemben gyakorolhat6 p6sp6khat6s6gi jogokkal.

Abban a cikkelyben, melyet a kolozsv6ri r. kath. egyh6zk6zs6g 6ltal megv6lasztott f6gondnoknak p6sp6ki kinevez6se 6tlet6b6l irtunk, azt vitattuk, hogy vagy megilleti az egyh6zk6zs6get a v6laszt6s joga, vagy rendelkezik a p6sp6ki sz6k a kinevez6s jog6val, de ez a k6t t6nyez6 ugyanazon jogot egy6t-tesen — egy 6ll6st illet6leg — nem gyakorolhatja.

A „M. P.” czim6 helyi ujs6g tegnapi sz6m6ban foglaltatik egy m6sik cikkely, a melynek ir6ja ennek az ellenz6j6t vitatja.

Elismeri maga is az egyh6zk6zs6gnek ama jog6t, hogy p6ld6ul a f6gondnokot megv6laszthatja; maga ut6l e tekintetben a p6sp6khat6s6gilag j6vahagyott alapsz6b6lyokra, a melyben vil6gosan 6ll, hogy a f6gondnok v6laszt6s6t az egyh6zk6zs6g eszk6zli, s a megv6lasztottat a p6sp6ki sz6k meg6r6siti.

6mde ezzel az 6ltala is beismert t6ny6nyel szemben a p6sp6k kinevez6si jog6t, mint olyant 6llitja fel, a melynek a szab6ly ellentmond ugyan, de a mely jogot a *gyakorlat* (?) szentesitette.

H6t mi magunk is 6llitjuk, hogy egy id6 6ta a *gyakorlat* t6ny6leg az, hogy az egyh6zk6zs6g 6ltal megv6lasztott tisztvisel6t vagy m6s dignit6riust a p6sp6ki sz6k kinevezte az illet6 6ll6s, vagy m6lt6s6gra; 6mde ez a k6ts6gtelen6l hamis kamar6n kelt gyakorlat m6g egy6lt6l6n nem szentesithet olyan jogokat, melyeket a szab6lyrendelet, t6h6t a t6rv6ny egyenesen *kiz6r*, s mely id6k sor6n csak ugy volt gyakorolhat6, hogy az a m6sik 6rdekelt t6nyez6 nem vette 6szre, hogy ez a gyakorlat az 6 autonomiaj6n 6t6tt sebet.

Az autonom test6leteket megillet6 6s t6rv6nyileg biztosított jogok nem tartoznak azok k6z6, a melyek bizony id6n 6t nem gyakoroltatv6n — *el6v6lnek*. Erg6: a p6sp6ki sz6k a kinevez6si jognak ily esetekben val6 gyakorlat6val az egyh6zk6zs6g v6laszt6si jog6t nem 6v6lthette el.

M6r pedig a kinevez6st *jogszer6en* csak az esetben gyakorolhatta, ha a m6sik t6nyez6t illet6 v6laszt6si jogot a maga jav6ra *el6vitette*, vagy pedig, ha ez e t6nyez6 az 6t t6rv6nyesen illet6 jog6r6l *lemondott* volna.

M6r pedig ezen esetek egyike sem 6llott be.

Az egyh6zk6zs6g v6laszt6si joga nem tartozik az ily m6don el6vithet6 jogok k6z6; a mennyiben pedig a p6sp6ki sz6k kinevez6si jog6nak gyakorlat6 id6k sor6n *elt6rte*, ez m6g egy6lt6l6n nem egy6rtelm6i a joglemond6ss6val.

K6ts6gtelen dolog t6h6t az, hogy az egyh6zk6zs6g p6ld6ul a f6gondnokot maga v6lasztja m6g pedig t6rv6nyes jogon.

A v6laszt6s, mint jogi fogalom felt6tlen6l *kiz6rja* egy m6sik t6nyez6 kinevez6si jog6t ugyanazon jogk6rben.

Vagy az egyik t6nyez6 v6laszt, vagy a m6sik kinevez. De a k6t6 egy6ttesen ezt a k6t jogot nem gyakorolhatja. Nem pedig a jelen esetben, a mikor az 6rv6nyben lev6 t6rv6ny ezt a jogk6rt vil6gosan sz6tv6lasztja, ezen kiv6l *taxative* felsorolja az eseteket, a melyekben az egyh6zk6zs6g valakit v6laszt, a p6sp6k pedig azt a valakit meger6siti, a m6sik esetben pedig az egyh6zk6zs6g *kijel6l*, a p6sp6k pedig *kinevez*.

Evidens dolog t6h6t mag6nak a t6rv6nyerej6vel bir6 szab6lyzatnak a rendelkez6seib6l az, hogy a p6sp6k6t kinevez6si jog csak akkor illeti, a mikor az egyh6zk6zs6g csak jel6l6si (present6l6s) jogot gyakorolhat.

M6s esetben csak a meger6sítés joga van a p6sp6ki sz6knek fenntartva.

De m6g ha a szab6lyzatnak erre vonatkoz6 rendelkez6sei nem lenn6nek is teljesen vil6gos tartalmuak, maga az elm6leti jogtudom6ny mer6ben ellene sz6l annak a felfog6s6nak, mely az autonomiaval rendelkező test6letek v6laszt6si szabads6g6t, 6llet6leg ezen jognak korl6tlans6g6t egy harmadik t6nyez6 kinevez6si jog6val szemben az 6rtek-telens6g színvonal6ra akarja s6lyeszteni.

A mi a kolozsv6ri r. kath. egyh6zk6zs6g autonomiaj6t illeti, a „M. P.” cikkir6ja olyan k6ptelen elm6lettel hozakodik el6, a melyet csakugyan nem kell megcz6folni, mert az maga-mag6nak mond ellent.

Azt mondja, hogy a katolikus autonomia minden6tt (?) azt jelenti,

hogy a p6sp6k saj6t (?) joghat6s6g6b6l, saj6t jogaib6l bizonyos k6rt, (?) bizonyos jogokat *kieresz*t, (?) s in konkreto: a kolozsv6ri egyh6zk6zs6g autonomiaja is ugy j6tt l6tre, (?) hogy a p6sp6k saj6t jogk6r6b6l kibocs6tott a *laikusoknak* (?) bizonyos területet (hol 6s mennyit?).

H6t mi csak annyit felel6nk erre a csod6latosan megsz6v6tt elm6letre, hogy abb6l egy sz6 sem felel meg a t6nyeknek.

A kolozsv6ri r. kath. egyh6zk6zs6g nem *kapt*a, hanem *megszerezte* az autonomiaj6t. Nem a p6sp6ki sz6k enged6tt 6t bizonyos jogokat, vagy bizonyos ter6leteket a laikusoknak, (h6t ezek mik?) hanem ellenkez6leg: az egyh6zk6zs6g szerzett meg 6s biztosított mag6nak bizonyos oly természet6i jogokat, a melyeket addig a p6sp6ki sz6k gyakorolt.

6s megszerezte 6s birtokolta 6s gyakorolja ezeket az6ta mind e napig a n6lk6l, hogy a p6sp6khat6s6gnak ezen jogokb6l b6rmit is 6nk6nt 6tengedett volna.

Eln6zte, hogy esetenk6nt a p6sp6ki sz6k kinevez6si joggal 6lt, az egyh6zk6zs6g 6ltal v6lasztott tisztvisel6k, vagy dignit6riusok 6ll6sainak bet6lt6s6n6l?

No, h6tha ily esetek t6ny6leg meg is t6rt6ntek: ebb6l lehet-6 arra k6vetkeztetni, hogy m6r most az egyh6zk6zs6g autonomiaja csak *r6szleges*, vagy csak amolyan kegyelem k6ppen „kieresz-tett” jogk6rben val6 mozg6s, a mely sem nem autonomia, sem nem absolutizmus, hanem a k6t6nek valami olyan *kever6ke*, a mely mi egy6bre sem val6, mint arra, hogy tarthatatlan elm6letekkel r6st 6thessenek rajta, m6s sz6val: a kecske is j6l lakj6k, a k6poszta is megmaradjon.

V6gezet6l m6g csak annyit akar6nk mondani, hogy akik a vas6rnap i k6zgy6l6s6n a p6sp6k kinevez6se ellen 6v6st emeltek, egy6lt6l6ban nem akart6k a p6sp6kben az egyh6zk6zs6g autonomiaj6nak az ellens6g6t keresni.

A nyilt6n 6s 6szint6n bevallott cz6lja valamennyi6knek, s ily nek6nk is csak az, hogy a jogk6r6k cz6l6atos, vagy ak6rcsak nem sz6nd6kolt felzav6r6sa utj6n ne engedjenek sebet ejteni az autonomia test6n.

Ak6r kapt6, ak6r megszerezte l6ggy6n az egyh6zk6zs6g az autonomiaj6t, az bizonyos, hogy azzal rendelkezik, azt birtokolja, azt t6h6t igyekszik *becsben tartani*.

Nem a p6sp6k kinevez6si jog6ra irigykedik senki ebben az egyh6zk6zs6gben, nem is imput6lja 6pen a most m6k6d6 p6sp6knek senki azt, hogy 6 sz6nd6kosan kív6nja az egyh6zk6zs6g autonom jogait megcsorbitani; 6mde azt csak 6rdem6l lehet betudni az egyh6zk6zs6g valamennyi tagj6nak, ha minden mell6k cz6l6zat n6lk6l v6delmezi azt a becses 6s f6ltett jogot, a melyet autonomiaj6ban bir, s a mely delem 6ppen a vall6sos buzg6s6g6b6l, s az egyh6z dolgai ir6nt val6 6nzetlen 6rdek6l6d6sb6l nyeri a t6pl6l6k6t.

Ez az Igazs6g!

K6z6s miniszteri tan6cskoz6sok.

Budapest, m6jus 9.

Thun gr6t osztr6k minisztereln6k, Kaizl dr. p6nz6gyminiszter, Dipauli b6ro kereskedelem6gyi miniszter, Spitzm6ller dr., Bernatzky dr. 6s Gruber dr. miniszteri tan6csosok, St6br6l dr. oszt6lyf6n6k 6s Forstner dr. min. seg6dittk6r kis6r6t6ben tegnap este ide 6rkeztek 6s az „Angol kir6lyn6”-be szálltak. Az osztr6k miniszterek ma d6lel6tt f6l 11 6rakor a minisztereln6ks6gi palot6ban Sz6ll K6lm6n minisztereln6kkel, Luk6cs L6szl6 p6nz6gyminiszterrel, Dar6nyi Ign6cz földmiv6l6s6gyi miniszterrel 6s Heged6s S6ndor kereskedelem6gyi miniszterrel 6rtekezletre gy6ltek egybe. El6bb 6 Fels6ge Thun gr6fot hosszabb kihallgat6son fogadta, ugy, hogy az osztr6k minisztereln6k csak d6lel6tti f6l 12 6r6t6l fogva vehetett r6sz6t az 6rtekezleten.

Beavatott helyr6l nyert 6rtes6l6s6nk szerint a tan6cskoz6s mai t6rgy6t kiz6r6lag a *bankszab6dalom tartama* k6pezte. Az osztr6k k6rm6ny erre n6zve azt az 6haj6t6st fejezte ki, hogy a bankszab6dalom is csak addig hosszabbittass6k meg, m6g a kiegyez6s tart, azaz csak 1904-ig.

Az osztr6k k6rm6ny a kiegyez6s 6s a bankszab6dalom 6rv6nyess6g6nek idej6re junktim6t 6haj6t. Ha a magyar k6rm6ny az osztr6k k6rm6nynek ezt a koncepczi6t megadja, Ausztria r6sz6r6l nem fog6na fenn t6bb6 neh6zs6g a kiegyez6snek a Sz6ll-f6le formula alapj6n val6 6letbel6pt6tes6re, m6g pedig a 14. §. ig6nybe 6t6l6vel, mert arra Thun gr6f m6r nem sz6mit komolyan, hogy a kiegyez6st parlament6ris ut6n l6ptesse 6letbe.

A tan6cskoz6sok ma csak a bankszab6dalom ideje k6r6l fog6rtak, de egyel6re m6g befejez6st nem nyertek, hanem holnap folytatj6k, a mikor a kiegyez6snek egy6b, f6l6g a *fogyaszt6si ad6kra* vonatkoz6 k6rd6sei fognak sz6ba ker6lni.

a mi hib6ban l6lekzik . . . — ez a mond6s 6lete eszm6ny6nek h6 kifejez6je.

Nem a tanit6s becs6nek kidomborit6sa a cz6lom, mid6n arisztokratikus t6rsadal-munk6nak k6l6n6b k6z6p 6s als6 r6tegeiben oly kicsire vett elemi tanit6i hivat6st Brassai gl6ri6j6nak f6ny6vel 6vedzem. Pragmatikus 6letrajzol6 vagyok, a ki Brassai 6let6nek gondos megfigyel6s6b6l, saj6t szavaib6l merit6m abb6l meggy6z6d6semet, hogy 6lete rug6ja a tanit6s m6dszer6nek, abban az elem6nek, min a nemzeti m6vel6d6s alapj6nak helyes f6l6pt6s6ben 6llott.

Azt becs6l6s legf6l6bb6 6lete munk6j6b6l, a mit a tanit6s 6s annak m6dszere tekint6t6ben tenni tudott.

6lete v6ge fel6, 90 6ves kor6ban, a maga 6lete munk6j6t im6gy foglalja 6ssze egy 6letrajzi adatait k6r6 hirl6pir6nak.

„Sok mindent 6sszeirtak m6r r6lam, de azt nem irt6 meg senki, hogy mit csin6lalt. H6t irt6m egy francia nyelvtant. 6s k6t egyforma talentumu ifjunak adj6k kez6be az 6n k6nyvemet 6s ak6rki m6s6t. Fogadok r6, hogy az enyimb6l tanulja meg hamar6bb a nyelvet. 6s irt6m egy magyar grammatik6t, a mib6l a ki tanul, eredm6ny6t l6tja. Azonfel6l m6g kisebb dolgokhoz sz6l6ttam. Ennyi!”

Tal6n m6dszertani szenved6lye magy6r6zza Brassainak azt a k6l6n6s 6ll6spontj6t is, melyet Bolyai Farkassal szemben foglalt?

B6rmin6t legyen, az bizonyos, hogy a tanit6s, a nevel6s, kiv6l6k6p gyakorlati m6k6d6s, 6ggyess6get kív6n a tanit6ban; ez6rt mondtuk, hogy nem tudv6gy, hanem tettv6gy a f6 Brassai6ban.

Sz6ll K6lm6n egy6bk6nt ma az osztr6k miniszterek tiszt6let6re a Nemzeti Kaszin6ban luncheot ad, melyre a magyar kabinet tagjai is hivatalosak.

P6sp6ki tan6cskoz6s.

A p6sp6ki tan6cskoz6s tegnapi folytat6s6r6l a „Hiresarnok” a k6vetkezek6t irt6:

„A p6sp6ki konferencia, mely szombaton nem fejezhette be tan6cskoz6sait, tegnap ujra 6ssze6lt a hercegpr6m6s budav6ri palot6j6ban. A konferenci6n ugyanazok a f6papok jelentek meg, a kik az els6 6l6sen is r6sz6t vettek. A mult 6l6sr6l elmaradt egyh6znagyok k6z6l tegnap megjelentek:

Schlauch L6rincz b6boros-p6sp6k, Samassa J6zsef egri 6rsek, Sz6mrecs6nyi P6l, Radu Demeter g6r. kath., Hetey S6muel p6sp6k6k.

A konferenci6t d6lel6tt 10 6rakor ft. Vaszary Kolos b6boros-hercegpr6m6s nyitotta meg 6s a jegyz6k6nyv vezet6s6re ft. Iv6nkovits J6nos roszny6i p6sg6k6t k6rte fel. A hercegpr6m6s a szok6s 6ma ut6n bejelentette, hogy az els6 konferencia 6haj6hoz k6pest kihallgat6son volt a kir6lyn6l.

A konferencia 6r6mmel 6s megel6ged6ssel fogadta a hercegpr6m6s jelent6s6t 6s nyomban megindult a tan6cskoz6s, a kuriai bir6skod6s6n kifog6solt rendelkez6sei f6l6tt. A p6sp6k6k k6z6l sz6mosan sz6laltak fel 6s a sz6nokok legf6l6bbe s6relmesnek tartotta a katolikus paps6gra n6zve a sz6sz6k-paragrafus behozatal6t. T6bben tettek javaslatot az ir6nt, hogy a p6sp6ki kar milyen magatart6st tanusit6son a kuriai bir6skod6sr6l sz6l6 t6rv6nyjavaslatnak a f6rendih6zban holnap kezd6d6 tárgyal6sa alkalm6val 6s egy6ttal meg6llapodtak a felsz6l6lok szem6ly6ben.

A p6sp6ki kar 6ll6spontj6t a mai f6rendih6zi 6l6s6n ft. Vaszary Kolos b6boros-hercegpr6m6s fogja els6 sorban kifejt6ni. A konferencia befejez6v6n a k6riai bir6skod6sr6l sz6l6 t6rv6nyjavaslat tárgyal6s6t, d6li 12 6rakor v6get 6rt.

Egy m6sik tud6sitis a tan6cskoz6sr6l ezeket jelenti:

A tegnapi folytat6lagos tan6cskoz6s6n a f6v6rosban id6z6 6sszes f6papok, k6z6l6k a v6r6di b6boros-p6sp6k s az egri 6rsek is jelen voltak s r6sz6t vettek a tárgyal6sokban.

Hosszabb vita ut6n, melyben a javaslatnak 6ltal6nos6s6g6ban val6 el nem fogad6sa is sz6ba ker6lt, a p6sp6ki kar meg6llapodott abban, hogy tekintettel a t6rv6nyt6l v6rhat6 6rk6lesi eredm6nyekre, a javaslatot 6ltal6nos6s6gban ugyan elfogadja, de a rokon6r-zelm6 f6rendekkel oda t6r6kszik, hogy a r6szletes tárgyal6s sor6n az egyh6zra s6rel-

Az akarat terem6t erej6r6l val6 meggy6z6d6se teszi tanit6v6, paedagoguss6. Philosophi6j6nak egyik f6lt6tele, hogy az akarat oly 6r6, mely 6nmag6t fokozni bírja. Tanul6s, tanit6s a nemzeteknek az els6 eszk6ze, hogy az emberis6g terjedjen k6z6t6t6k. Az akarat hatalm6t6l v6rja, hogy a tanul6, a n6vend6k a m6vel6d6s akad6lyait elh6rithatja, ha hozz6 j6 m6dszer 6s a tanit6ban szeretet van n6vend6ke ir6nt, mert j6 m6dszer 6s igaz felebar6t, atyai 6rz6s n6lk6l nincs tanit6, akaratk6zs6s n6lk6l tanul6. Az esztetikai gy6ny6r6s6g is Brassai szerint az akarat seg6ly6vel, a l6t6, hall6nak 6ntev6kenys6g6vel keletkezik. a mely az esztetikai m6 jeleit spon-t6n m6k6d6s6vel kiegy6sziteni bírja.

Brassai mindenben a tanit6s, a nevel6s eszk6z6t l6tja mindent gyakorlati szempontokb6l n6z, az6rt foglalkozik a philosophi6ban a logik6val, mint az egym6st meg6rt6s eszk6z6vel, ez6rt „egyetlen tudom6nya a m6dszertan.” Ismeretelm6lettel, metafizik6val nem t6r6dik s szoksz6ros philosophiai polem6i6nak, utols6 m6v6nek is f6 cz6lja nem a vil6grejt6ly magy6r6zata, hanem vall6su kiindul6 pontj6nak a l6that6 vil6gon t6l 6s6 szellem-vil6gban val6 hitnek 6rtelmi v6delmez6se, — mert ilyen hit n6lk6l val6 m6vel6d6st lehetetlennek tart.

Ennek a m6vel6d6snek eszk6zei a feln6ttekn6l sz6nh6z, a k6lt6s6zet, a zene, eszk6zei a mez6gazdas6gi, ipari termel6s, a tak6r6kp6nz6t6rak, bankok, ha mindezeket egy szempontb6l, az ember szellemis6g6 6s nemzeti egy6nis6ge szempontj6b6l tekint6jt6k.

A magyar m6vel6d6s mindezek sz6lai-

AZ „ELLENZ6K” T6RCZ6JA.

1899. M6jus 10.

Brassai S6muel eml6kezete.

Irta: Concha Gy6z6.

(V6ge.)

Brassai embers6ges l6ny6, lankadatlan tev6kenys6ge a magyar m6vel6d6s szolg6lat6ban: elemi nyelvtanai, tank6nyvei, sz6ni, zenei, szaktudom6nyi kritik6i 6s polem6i6i, hosszú 6let6 Vas6rnap i Ujs6ga utj6n v6lhatatlan k6posztalban 6llanak az 6 nevel6i, m6dszeri szenved6ly6vel.

Minden m6vel6d6s az emberinek kifejt6se, uralomra emel6se a puszt6 természeti f6l6tt, szabad 6s v6lvetett k6ztev6kenys6g utj6n, a halad6tt6k, a m6veltek j6akar6 6sz-t6nz6se 6s segits6g6vel.

De a m6vel6d6s lehetetlen, ha az emberinek csak egyes oldalai, egyes sz6ks6glet-i nyerne kiel6g6t6st.

Az 6rtelmi m6vel6d6s 6pp oly fon6k az 6rk6lesi, gazdas6gi, m6v6szi n6lk6l, mint viszont.

Ki lehet azonban ily sokoldal6 cz6lnak hathat6s, kiemelked6 vez6rmunk6sa?

Mindenek6l6tt az, a kiben tudatlanabb, tehetetlenebb embert6rsai ir6nt felebar6ti szeretet lakik, s a kiben 6 mellett az emberi 6rzelmeknek eg6sz sk6l6ja 6l s a kinek az emberi sz6ks6glet6k egyenletes felismer6s6re kell6 tehets6ge van.

A magyar irodalom koz6kja, a mint

Szemere Mikl6s elnevezte, ki minden csat6roz6sban r6sztesz, vagy J6sika Mikl6s szerint enfant terrible-je, az 6rk6sen kritiz6l6, g6ncs6skod6 k6teked6 Brassai ilyen ember.

Idyll volt 6lete 6desanyja oldal6n; a leggy6ng6debb k6posc csatol6ta Brassait hozz6, s mid6n az 6reg urn6 jobb6l6te szender6lt, a kort6rsak hiteles tanus6ga szerint, azon t6n6dik csak, mi lesz az 6 6rv6j6b6l? — ki akkor 62 6ves volt. Atya eml6ke meg6rs6t6s6ert mint 72 6ves ember meggy6 a t6rv6nysz6k 6l6. A legh6bb, a legkitart6bb bar6t, 6tvive bar6ti 6rzelm6it a gyermekekre 6s unok6kra is. S h6ny az olyan bar6ti kapcsolata, amely nem egyed6l az 6rzelm6k, gondolatok, tan6csok k6l6s6n6s kicser6l6se, hanem Brassai r6sz6r6l anyagi 6ldozatokkal megpecs6telt odaad6s. Legszorosabb bar6ti k6r6n t6l, 6lete v6geig, keresi a t6rsas 6rintkez6st embert6rsaival, szereti 6reg6t, apraj6t, n6vszerint ismeri bar6ti k6r6nek gyermekhad6t, eltr6f6l, enyeleg vel6k s a nagysz6l6kt6l az unok6kig mindenki6l a saj6t kora nyelv6n tud besz6lni, mindenki6t ir6nt figyelmes s apr6 szivess6geivel lek6telez6.

De mily j6sz6v6 Brassai ak6rmely idegen felebar6tja ir6nt is, a kinek segits6g6re sz6ks6ge van. K6l6n6sen a tanulni v6gy6k 6reztek az 6 j6tev6 kez6nek b6s6ges 6ld6sait s sokan vannak, a kik gazdas6gil6g is eg6szen neki k6sz6nik k6k6peztet6s6ket.

Az a m6rges vitakoz6 Brassai, a ki egy-egy jelenlev6 idegen r6m6l6s6re l6tsz6lag hajba kap legjobb bar6taival is valamelyik kedvencz th6m6ja f6l6tt, j6l mondja Hermann Ott6, csupa sz6v ember volt.

Sz. 12979—1899 tan.

431. 1—1.

Árlejtés tűzifára.

A Kolozsvár városi téglyagyár részére 1899. évben szükséges 400 kurta öl tüzi bükkfa, esetleg hántott tölgyfa mennyiség szállításiának biztosítására ezennel nyilvános árlejtés hirdetik.

Felhívának vállalkozók, hogy szabályszerű írásbeli zárt ajánlataikat a kiirt mennyiség megajánlása után számított 5 százalékos bántópenz, illetőleg biztosítéki összeg melléklésével **f. évi május hó 14-én d. e. 12 óráig** a városi tanács iktatói hivatalához adják be s egyúttal a mintaöket is a városház udvarán állíttassák fel.

A mintaöl megkívánt méretei: 2 m. 10 cm. magasság 2 m. szélesség és 1 m. hosszúság.

Az ajánlatok elfogadása fölött a Tanács határoz. Az elfogadott ajánlat mellé tett bántópenz visszatartatik s mint biztosíték gyümölcsöző letébe helyeztetik az igényelt famennyiség kifogástalan beszállításáig.

A szerződési feltételek a városgazdai hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvár szab. kir. város Tanácsának 1899. évi április hó 28-án tartott üléséből.

Szvacsina Géza
polgármester.

Pályázat segédtanítónői állásra.

Kolozsvár sz. kir. város milleniumi elemi iskolájához egy segédtanítónői állás sorsoltatott.

Ezen állás 500 frt azaz ötszáz o. é. frt fizetéssel és 100 frt azaz

egyszáz o. é. frt lakáspénzzel van járadalmazva.

Pályázhatnak okleveles tanítónők.

A pályázathoz melléklendő az oklevél, korstevöl, s ha az illető

más hasonló intézményben működött, működési bizonyítvány.

A megválasztott segédtanítónőnek egy évi sikeres működés után vég-

legesítéséért lesz joga kérelmezni.

Az állomás 1899 évi szeptember 1-én lesz elfoglalandó.

A folyamodványokat előírt elnökhöz (Belkőzp-utca 4. szám eme-

let) folyó évi május 31-ig kell beadni.

Kolozsvárt, 1899 május 1. 399. 3—3

Dobál Antal, **Elek Gyula,**
felügyelő bizottsági elnök, felügyelő bizottsági jgyó.

Haszonbérbeadási hirdetés.

Méltóságos gróf **Haller Péter** ur tulajdonát képező Kisküküllő megye Darlacz községi birtoka, mely áll:

a) belsőségek, kertek, régi és felújított szőlőkől, mintegy 50 kat. hold területtel;

b) szántó tagból, mintegy 263 kat. hold területtel;

c) réttagból mintegy 98 kat. hold területtel és

d) mintegy 306 kat. hold erdőből;

a községben gőnyörű fekvésű uralak, gazdasági és gazdasági épületekkel bőven felszerelve, több évre haszonbérbe kiadó és azonnal átvehető.

A birtok piaca Medgyes város Darlacz községétől mintegy 1/2 óra járányira van Vasút állomás: Medgyes és ezenkívül vasúti megállóhely a birtok közvetlen közelében — Baráthely.

A birtok kellőképen vetésekkel beterveve van.

A birtokkal annak teljes dúsz felszerelése is átvehető.

A haszonbérbeadás feltételei felől értekezni lehet Darlaczon a tulajdonossal, illetve a birtok intézőségével.

Felvilágosítással szolgálhat **Dr. Issekutz Győző** országbírói ügyvédi rodája is 422 3—3.

MEZŐGAZDASÁGI BANK

ES
takarékpénztár részvénytársaság
Kolozsvárt, Jókai-utca 3. szám, emelet.

Betétek után naptól-napig

5% kamatot

fizet, s a tőke-kamatadót is az intézet sajátjából fedezi, úgy, hogy a betevő tiszta kamatot élvez.

BETÉTEK

rendszerint felmondás nélkül fizettetnek vissza.

Minden a bank és takarékpénztári ügyletekre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál

386. 3—3. az igazgatóság.

Legnagyobb nyereség
legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyereség
JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyereség legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyereségek részletes beosztása a következő:

Korona	1 jutalom	600000
1 nyer. a	400000	
1 " "	200000	
2 " "	100000	
1 " "	90000	
1 " "	80000	
1 " "	70000	
2 " "	60000	
1 " "	40000	
5 " "	30000	
1 " "	25000	
7 " "	20000	
3 " "	15000	
31 " "	10000	
67 " "	5000	
3 " "	3000	
492 " "	2000	
763 " "	1000	
1238 " "	500	
90 " "	300	
31700 " "	200	
3900 " "	170	
4900 " "	130	
50 " "	100	
3900 " "	80	
2900 " "	40	

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000

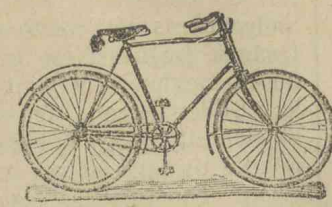
Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa uraknak Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget frt (utánvételezni kérem, postautalvánnyal küldöm) A nem tetsző törleendő

Pontos cím: _____
254. (9—0)

Ny. Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt.

**A LEGJOBB**

hírnévnek örvendő

Dürkopp-féle

DIANA kerékpárok!!

egyedüli elárúsító-helye 327 5 5.

Tauffer Ferencz Utóda Kolozsvárt.

Köhögs és rekedtség ellen

páratlan szer a rendkívül kellemes íű és teljesen ártalmatlan szerekből készült u. m. hársfávirág, hársfaméz és csukorból készült Hársfaméz csukorkák, melyeknek doboza 25 kr.

A Kriegerer főe **TOKAJI CHINA-VASBOR,** vérszegénység, sápkór, étvágytalanság gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb készítmény. Kétféle sájtásait az országos egészségügyi tanács is méltatta s ajánlására belügyminiszteri engedéllyel látott el Egy üveg 3 frt, kis üveg 1 frt 60 kr. Legtökéletesebb arztisztító és szépitő szer: Akácia arcz erme 1 forint. Akácia szappan 50 kr. Ezen szerek utánzatok ellen törvényesen védve vannak.

Főraktár: **Kriegerer György** Korona gyógyszerháza:

Budapest, VIII. Kalvintér. Kaphatók a gyógyszerárakban.

Káhán Nátán Samu

szesz nagykereskedő likör- és rumgyáros a Temesvári

„Gyártelep“ sörfőzdéjének erdélyrészi főraktára

Kolozsvárt, Belkőzp-utca 21. szám.

Telefon 77. szám.

A városi pótdó bérletében történt bérő változás következtében kötelességemnek tartom az italmérő urakat minden felmerő kikerülése végett tisztelettel tudatni, miszerint a már hét év óta Belkőzp-utca 21. szám alatt fennálló

szesz nagykereskedést, likör- és rum-gyárt

jóval megnagyobbítva továbbra is fentartom, a hol is a szesz és édesített italok megadózva lesznek kiszolgálva, úgy, hogy t. vevőimnek az italok megadóztatásával semmi dolguk nem lesz, valamint ezen megadóztatás, illetve kiszolgálás eltekintve a mennyiség nagyságára a legkisebb mennyiségtől a legnagyobbig fog eszközöltetni, a már ismert kitűnő minőségben és szolid árak mellett!

Hogy igen tisztelt vevőimet mindenféle italokkal elláthassam, sikerült az általános jó hírnévnek és közkedveltségnek örvendő Temesvári Gyártelep sörfőzdéjének erdélyrészi

kizárólagos eladási jogot megnyernem,

mely által azon kellemes helyzetben jutván, hogy t. vevőimet naponta friss töltésű és eredeti palackozott valamint hordó sörrel elláthatom a legkedvezőbb árak mellett.

Törökvesem oda fog irányulni, hogy nagyrabecsült vevőimet ezentul is a legkedvezőbb előnyökben részesíthessem.

Az eddig irántam tanúsított bizalmukat továbbra is szabad egyenreménylenem

Kitűnő tisztelettel

Káhán Nátán Samu.

Megrendelések a következő táv-beszélőkön is eszközölhetők: Saját üzlet Unió-utca 12. szám távb. 421. Saját üzlet nagy-utcai vámház távb. 224. Rozenfeld Mihály Szék-palota ávb. 416 Kolb Adolf Lázár utca 21. távb. 265. Magyar király kávéház Kálmanostor-u. távb. 396. Selinger Simon Kolozsmonostor távb. 336. 435. 1—7.

A Vigadóban.

Csütörtökön, Május hó 11-én Nagy előadás.

Uj műsor.

EGY EST

az álmok országában.

Illúziók legnagyobb találmányai, s a sötét titok csodái.



Megfejtethetetlen kísérletek

Psychologia, Hypnotizmus, Gondolat átvitel, Akarat-befolyás és Kopogószellemzés.

Egy műsor a pénztárnál 10 kr. Jegyek váltathatók **Schuster Emil** urnál Főter. Pénztárnyitás fél 7 órakor. — Kezdet fél 8 órakor.

S. Annetelli

igazgató.

432. 1—1

292—1899.

433. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Kolozsvár városi kir. járásbíró 1899 évi sp. III. 267. sz. végzése következtében Somedi István ügyvéd által képviselt Szilágyi István javára bodonkúti Szarka Sándor ellen 71 frt 50 kr. és járuléki erejéig 1890. évi március hó 4-én fogantatott ki-elégítési végreh. utján lefoglalt és 338 frtra becsült 1—9. folyó sz. alatti egy cséplőgép, egy géprosta, 1 trieur, egy kancza, egy kan, egy szekér, 20 szekér széna, 10 veka töröküzéből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak

Mely árverésnek a kolozsvár vidéki kir. járásbíró 1899 évi V. 282. számú végzése folytán 71 frt 50 kr. tőke-követelés, ennek 1897. évi május hó 6-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 46 frt 40 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Bodonkúti Szarka Sándor házában leendő eszközölésére 1899. évi május hó 13. napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107—8 §-sa értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alól is eladtni fognak.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 108. § értelmében ezek javára is elrendeltik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi április hó 15. napján

Lörinczi Károly,

kir. bír. vghjtó.

439—1899

434. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Kolozsvár városi kir. járásbíró 1898. évi 2358 sz. végzése következtében dr. Zagoni Mózes ügyvéd által képviselt Mattay Kálmán és társa javára Ecsedy Gyula ellen 50 frt, s jár. erejéig 1898. évi március hó 19-én fogantatott ki-elégítési végrehajtás utján lefoglalt és 307 frtra becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, 1 téztávirgató gépből álló ingóság nyilvános árverésen eladtnak

Mely árverésnek a kolozsvár városi kir. járásbíró 1899 évi V. I. 387. sz. végzése folytán 50 forint tőke-követelés egyéb törvényes járuléki erejéig Kolozsvárt alperes lakásán Belkőzp-utca 12. sz. alatt leendő eszközölésére 1899. évi május hó 12-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt 1899 április hó 23. napján.

Ligeti József,
kir. bír. vghjtó.